

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

11 मार्च 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

भारताने 4 युरोपीय देशांसोबत मुक्त व्यापार करार केला

संदर्भ:

- भारताने अलीकडेच आइसलँड, लिक्टेन्स्टीन, नॉर्वे आणि स्वित्झर्लंड या चार युरोपीय देशांसोबत ऐतिहासिक मुक्त व्यापार करार (FTA) वर स्वाक्षरी केली.
- भारतातील 100 अब्ज डॉलर्सची गुंतवणूक वाढवणे आणि 15 वर्षांत 10 लाख नोकऱ्या निर्माण करणे हे या कराराचे उद्दिष्ट आहे.
- हा व्यापार आणि आर्थिक भागीदारी करार (TEPA) संयुक्त अरब अमिराती नंतर भारताने स्वाक्षरी केलेला दुसरा पूर्ण वाढ झालेला FTA आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- EFTA (युरोपियन फ्री ट्रेड असोसिएशन) देशांसोबतच्या FTA, EU पासून वेगळे, लक्षणीय दर कपात, वाढीव बाजार प्रवेश आणि सरलीकृत सीमाशुल्क प्रक्रियांचा समावेश आहे.
- यामध्ये मानवी हक्क आणि शाश्वत विकासासाठीच्या वचनबद्धतेचा एक अनोखा अध्याय देखील समाविष्ट आहे, जो अशा करारांमधील पहिला आहे.
- EFTA राज्यांनी मंजूरी दिल्यानंतर करार अंमलात येईल, शक्यतो वर्षाच्या अखेरीस अपेक्षित आहे.
- वाणिज्य मंत्री पियुष गोयल यांनी EFTA देशांमधून भारतात \$100 अब्ज गुंतवण्याचे उद्दिष्ट ठेवून गुंतवणूक कलमांना एक अनोखी उपलब्धी म्हणून अधोरेखित केले.
- या कराराने भारतात 10 वर्षांत EFTA राज्यांकडून भारतात \$50 अब्ज डॉलर्सची आणि पुढील 5 वर्षांत आणखी \$50 अब्जची गुंतवणूक वाढवण्याचे उद्दिष्ट निश्चित केले आहे, भारतात 15 वर्षांत 1 दशलक्ष नोकऱ्या निर्माण करण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- जर 15 वर्षांच्या आत उद्दिष्टे पूर्ण झाली नाहीत, तर भारत काही व्यापारी सवलती तात्पुरत्या मार्गे घेऊ शकतो.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

इस्रोचे दुसरे रॉकेट लॉन्चपोर्ट

संदर्भ:

- अलीकडेच, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी इस्रोच्या दुसऱ्या रॉकेट लॉन्चपोर्टच्या बांधकामाला सुरुवात केली.

भारताला नवीन लॉन्चपोर्टची गरज का आहे?

- वाढती व्यावसायिक प्रक्षेपण:** अंतराळ क्षेत्रातील खाजगी खेळाडूंना परवानगी देणाऱ्या अलीकडील धोरणामुळे भारताला व्यावसायिक प्रक्षेपणांमध्ये वाढ अपेक्षित आहे.
- विद्यमान सुविधेवरील दबाव कमी करणे:** श्रीहरिकोटा येथील ISRO चे सतीश धवन स्पेस सेंटर (SDSC) SHAR चे ओव्हरलॉडिंग टाळण्यासाठी, नवीन लॉन्चपोर्ट आवश्यक आहे.
- विविध प्रक्षेपण क्षमता:** कुलसेकरपट्टिनम लॉन्चपोर्ट लहान पेलोड हाताळेल, ज्यामुळे SHAR ला चंद्र, शुक्र आणि मानव-उड्डाण मोहिमेसारख्या मोठ्या मोहिमांवर लक्ष केंद्रित करू शकेल.
- खाजगी खेळाडूंना सुविधा देणे:** खाजगी कंपनी अंतराळ प्रणाली विकसित करू शकतात, उपग्रह तयार करू शकतात आणि वाहने प्रक्षेपित करू शकतात, अंतराळात खाजगी क्षेत्राच्या सहभागाला प्रोत्साहन देऊ शकतात.
- समर्पित पायाभूत सुविधा:** ते मागणीनुसार व्यावसायिक लॉन्चसाठी समर्पित प्रक्षेपण पायाभूत सुविधा प्रदान करेल, सुरळीत कामकाज सुनिश्चित करेल.

तामिळनाडूमध्ये नवीन इस्रो लॉन्चपोर्ट का आहे?

- भौगोलिक फायदा:** तामिळनाडूमधील कुलसेकरपट्टिनमचे किनारपट्टीचे स्थान नैसर्गिक लाभ देते.
- SSLV साठी ऑप्टिमाइझ्ड ट्रॅजेक्टोरी:** लॉन्चपोर्ट थेट दक्षिणेकडे मार्गक्रमण करण्यास परवानगी देतो, स्मॉल सॅटेलाइट लॉन्च व्हेईकल (SSLV) मोहिमांसाठी फायदेशीर आहे.
- कमी इंधनाचा वापर:** SHAR कडून आवश्यक असलेल्या पूर्वेकडील मार्गाच्या तुलनेत कुलसेकरपट्टिनमचे पश्चिमेकडील स्थान SSLV मोहिमांसाठी इंधनाची बचत करते.
- विषुववृत्तीय समीपता:** विषुववृत्ताजवळ स्थित, दोन्ही लॉन्चपोर्ट्स पृथ्वीच्या फिरण्याच्या वेगामुळे पेलोड क्षमतेत लक्षणीय वाढ करतात.
- वर्धित पेलोड क्षमता:** विषुववृत्ताच्या समीपतेमुळे पृथ्वीच्या परिभ्रमणामुळे वेग वाढतो, ज्यामुळे भूस्थिर उपग्रहांना फायदा होतो.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

IRIS AI रोबोट

संदर्भ:

केरळच्या तिरुअनंतपुरममध्ये शिक्षणात एक अग्रगण्य प्रगती उदयास आली आहे, जिथे शाळेने भारतातील पहिला एआय शिक्षक रोबोट, आयरिस सादर केला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- रोबोटिक्स आणि जनरेटिव्ह एआय तंत्रज्ञानाद्वारे समर्थित, Iris एक समर्पित इंटेल प्रोसेसर आणि अखंड कार्यप्रदर्शनासाठी कोप्रोसेसरचा दावा करतो.
- त्याचा अँड्रॉइड अॅप इंटरफेस वापरकर्त्यांना वैयक्तिकृत शिकण्याचा अनुभव सुनिश्चित करून रोबोट नियंत्रित आणि संवाद साधण्याची परवानगी देतो.
- वर्गात केवळ निष्क्रिय उपस्थितीच नाही तर आयरिस हे डायनॅमिक व्हॉइस असिस्टंट आणि परस्परसंवादी शिक्षण साधन आहे.
- एआय आवाज-नियंत्रित सहाय्यक म्हणून कार्य करतो, वापरकर्त्यांच्या प्रश्नांना प्रतिसाद देतो, स्पष्टीकरण प्रदान करते आणि शैक्षणिक सामग्री वितरीत करतो.
- वैयक्तिकृत सामग्री निर्मिती, क्विझ आणि परस्पर क्रियांद्वारे वापरकर्त्यांना परस्परसंवादी शिक्षण अनुभवांमध्ये गुंतवून ठेवतो.
- 4-व्हील चेसिससह सुसज्ज, आयरिस त्याच्या वातावरणात मुक्तपणे फिरू शकतो, वापरकर्त्यांशी संवाद साधणे आणि शिकण्याच्या जागेवर नेव्हिगेट करणे सुलभ करतो.
- त्याचे हात, प्रत्येकी 5 DoF वैशिष्ट्यीकृत, Iris ला ऑब्जेक्ट्स हाताळण्यास, प्रात्यक्षिके करण्यास आणि हँड्स-ऑन लर्निंग क्रियाकलापांमध्ये व्यस्त ठेवण्यास सक्षम करतात.
- हा रोबोट नर्सरी ते बारावीपर्यंतचे विषय शिकवू शकतो.
- सध्या, आयरिस इंग्रजी, हिंदी आणि मल्याळम या तीन भाषा बोलतो.
- मेकर लॅब द्वारे तयार केला आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

राष्ट्रीय निर्माता पुरस्कार

संदर्भ:

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी **भारत मंडपम, नवी दिल्ली येथे पहिला राष्ट्रीय निर्माता पुरस्कार** प्रदान केला.
- सर्वोत्कृष्ट कथाकार पुरस्कारासह वीस श्रेणींमध्ये हा पुरस्कार दिला जात आहे; वर्षातील व्यत्यय; वर्षातील सेलिब्रिटी क्रिएटर; ग्रीन चॅम्पियन पुरस्कार; सामाजिक बदलासाठी सर्वोत्तम निर्माता; सर्वात प्रभावशाली कृषी निर्माता; वर्षातील सांस्कृतिक राजदूत; आंतरराष्ट्रीय निर्माता पुरस्कार; सर्वोत्कृष्ट प्रवास निर्माता पुरस्कार; स्वच्छता दूत पुरस्कार; न्यू इंडिया चॅम्पियन अवॉर्ड; टेक क्रिएटर अवॉर्ड; हेरिटेज फॅशन आयकॉन पुरस्कार; सर्वाधिक सर्जनशील निर्माता (पुरुष आणि महिला); अन्न श्रेणीतील सर्वोत्तम निर्माता; शिक्षण श्रेणीतील सर्वोत्तम निर्माता; गेमिंग श्रेणीतील सर्वोत्तम निर्माता; सर्वोत्कृष्ट मायक्रो क्रिएटर; सर्वोत्कृष्ट नॅनो निर्माता; सर्वोत्तम आरोग्य आणि फिटनेस निर्माता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- **डिसट्र ऑफ द इयर अवॉर्ड:** रणवीर अल्लाबदिया (बीरबायसेप्स)
- **शैक्षणिक श्रेणीतील सर्वोत्कृष्ट निर्माता (पुरुष आणि महिला):** नमन देशमुख
- **टेक श्रेणीतील सर्वोत्कृष्ट निर्माता:** गौरव चौधरी (टेक्निकल गुरुजी)
- **आवडता प्रवास निर्माता:** कामिया जानी
- **सर्वोत्कृष्ट आरोग्य आणि फिटनेस निर्माता:** अंकित बैयनपुरिया
- **खाद्य श्रेणीतील सर्वोत्कृष्ट निर्माते:** कविता सिंग (कबिताचे किचन)
- **सेलिब्रिटी क्रिएटर ऑफ द इयर:** अमन गुप्ता
- **ग्रीन चॅम्पियन' श्रेणी:** पंख्ती पांडे
- **सर्वोत्कृष्ट कथाकार :** कीर्तिका गोविंदासामी
- **वर्षातील सांस्कृतिक राजदूत:** मैथिली ठाकूर
- **सर्वात सर्जनशील निर्माता महिला:** श्रद्धा जैन
- **सर्वात सर्जनशील निर्माता पुरुष:** आरजे रौनॅक
- **हेरिटेज फॅशन आयकॉन पुरस्कार:** जान्हवी सिंग
- **सर्वोत्कृष्ट निर्माते फॉर सोशल चेंज पुरस्कार:** जया किशोरी
- **सर्वोत्कृष्ट मायक्रो क्रिएटर पुरस्कार:** अरिदामन
- **गेमिंग श्रेणीतील सर्वोत्कृष्ट निर्माता पुरस्कार:** निश्र्वय
- **स्वच्छता दूत पुरस्कार :** मल्हार कळंबे
- **सर्वोत्कृष्ट आंतरराष्ट्रीय निर्माते पुरस्कार:** डू हिक्स, किली पॉल, कॅसांड्रा मे स्पिटमन
- **सर्वोत्कृष्ट नॅनो क्रिएटर पुरस्कार:** पियुष पुरोहित
- **सर्वात प्रभावशाली कृषी निर्माता:** लक्ष्य दाबास
- **न्यू इंडिया चॅम्पियन अवॉर्ड:** अभि आणि नियू

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

गोल्डन लंगूर

संदर्भ:

- ताज्या सर्वेक्षणानुसार भारतातील गोल्डन लंगूरची लोकसंख्या 7,396 आहे.
- प्राइमेट रिसर्च सेंटर एनड इंडिया (PRCNE), आसाम वन विभाग, बोडोलॅंड टेरिटोरियल कौन्सिल, सलीम अली सेंटर फॉर ऑर्निथोलॉजी अँड नॅचरल हिस्ट्री (SACON), आणि संरक्षण हिमालय द्वारे आयोजित.
- गोल्डन लंगूरचे वितरण मानस बायोस्फीअर रिझर्व्ह आणि पश्चिम आसाममधील खंडित जंगले व्यापते.
- रिपू राखीव वन आणि चक्रशिला वन्यजीव अभयारण्य हे सोनेरी लंगूरांचे महत्त्वपूर्ण अधिवास म्हणून ओळखले जाते.

भौगोलिक श्रेणी:

- आसाम, भारत आणि शेजारील भूतानपुरते मर्यादित.
- भूतानच्या पायथ्याशी (उत्तर), मानस नदी (पूर्व), संकोश नदी (पश्चिम) आणि ब्रह्मपुत्रा नदी (दक्षिण) या चार भौगोलिक खुणांनी वेढलेल्या भागात राहतात.

निवासस्थान:

- ओलसर सदाहरित आणि उष्णकटिबंधीय पानझडी जंगले, तसेच काही नदीचे क्षेत्र आणि सवाना व्यापतात.
- प्रामुख्याने वृक्षावर अवलंबून असलेले, दक्षिणेकडील उप-उष्णकटिबंधीय जंगलांच्या वरच्या छत आणि उत्तरेकडील समशीतोष्ण जंगलात राहतात.
- दक्षिणेला समुद्रसपाटीपासून जवळील उंचीवर आणि उत्तरेला भूतानच्या पायथ्याशी 3000 मीटर पर्यंत आढळतात.

संवर्धन स्थिती:

- IUCN: धोक्यात
- CITES: परिशिष्ट I
- वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972: अनुसूची I

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

71वी मिस वर्ल्ड स्पर्धा 2024

संदर्भ:

- चेक प्रजासत्ताकमधील क्रिस्टिना पिस्कोव्हा हिला मुंबई, भारत येथे एका भव्य कार्यक्रमात नवीन मिस वर्ल्ड 2024 म्हणून मुकुट देण्यात आला. मागील मिस वर्ल्ड 2022, पोलंडमधील कॅरोलिना बिएलॉस्का हिने एका शानदार समारंभात तिच्या उत्तराधिकारीला मुकुट घातला.

उपविजेते आणि कॉन्टिनेन्टल विजेते

- फर्स्ट रनर-अप: लेबनॉनची यास्मिना जायतौन
- मिस वर्ल्ड आशिया आणि ओशनिया: लेबनॉनची यास्मिन अझायतौन
- मिस वर्ल्ड युरोप: झेक प्रजासत्ताकची क्रिस्टिना पिस्झकोवा
- मिस वर्ल्ड अमेरिका आणि कॅरिबियन: त्रिनिदाद आणि टोबॅगोची अचे अब्राहम्स
- मिस वर्ल्ड आफ्रिका: बोत्सवानाची लेसेगो चोंबो

मानवतावादी पुरस्कार

- नीता अंबानी यांना रिलायन्स फाऊंडेशन या ना-नफा संस्थेत केलेल्या कामाबद्दल मिस वर्ल्ड ह्युमॅनिटेरियन अवॉर्ड देण्यात आला. मिस वर्ल्ड ऑर्गनायझेशनच्या अध्यक्षा ज्युलिया मोर्ले सीबीई यांनी त्यांना हा पुरस्कार प्रदान केला.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.

